

MIRKO KAMBIČ TAM POD TRIGLAVOM

fotografska razstava | Galerija Kambič Metlika | 21. junij - 31. december 2020

Kolpa pri Podzemlju, 1955

Oče se je začel s fotografijo ukvarjati okoli leta 1954. Prva meni znana serija fotografij je iz Dražgoš. Te fotografije mi je večkrat omenil, enkrat sem celo naredil nekaj povečav. Spomnim se odličnih portretov domačinov in gozdarjev pri delu v snegu v Jelovici. Večkrat je razmišljal o razstavi, katalogu, telefoniral v Dražgoše in spraševal o ljudeh, delal zapiske, potem pa je začel pisati nek drug članek in ideja je vsakič ostala neuresničena. Negativi so zdaj spravljani v eni od številnih škatel v arhivu; upam, da bomo kdaj pripravili tudi to razstavo.

V njegovi fotografski zapuščini je skupaj z dragocenimi zapiski, podatki in zanimivimi zgodbami še nešteto barvnih diapozitivov.

K sreči je del po njegovem mnenju boljših diapozitivov že sam uredil po mapah in jih dal povečati na papir velikosti 20×30 cm. Nato je naredil še en izbor in ga dal povečati na velikost 30×45 cm. Teh fotografij je za veliko, težko škatlo; med njimi sem izbral za tokratno razstavo. Izbral sem tiste, ki so mi bile všeč in za katere menim, da izstopajo. Tehnično gre za povečave iz devetdesetih let prejšnjega stoletja, narejene v poceni laboratoriju, iz različno starih in različno ohranjenih diapozitivov. Oče je nekatere podpisal spredaj, na večini je zadaj še nalepka z datumom, s krajem, ... Čeprav bi danes z moderno tehniko skeniranja in tiskanja fotografije lahko precej »izboljšali«, se mi kljub temu zdi prav pokazati »vintage« fotografije.

Gradac, 1972

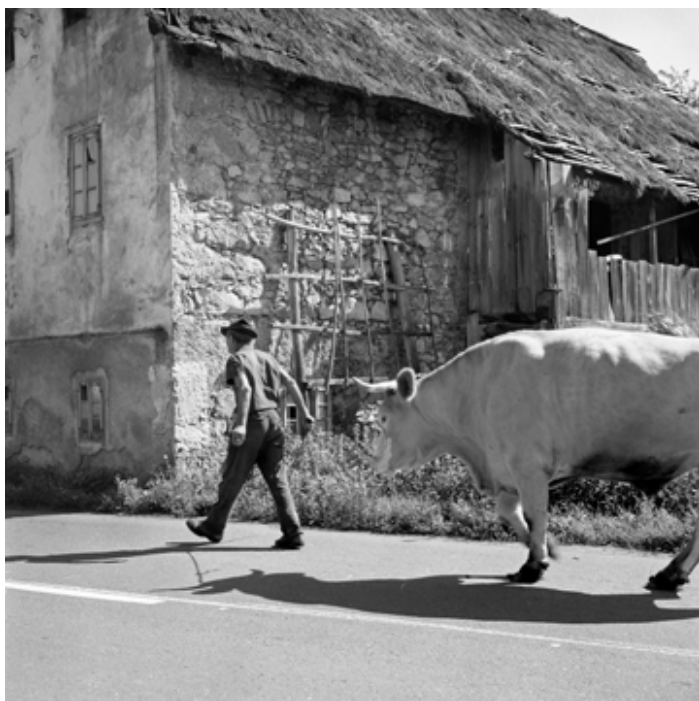
Ime razstave Tam pod Triglavom sem si sposodil iz naslova ene od številnih očetovih zgodb v njegovi knjigi. V njih pripoveduje prigode različnih ljudi izpod Triglava. Take so tudi fotografije na razstavi. Vedno je za njimi kakšna zgodba; po navadi je najprej malo poklepetal, potem pa fotografiral in ob vsaki fotografiji lahko povedal celo zgodbo.

S prvim boljšim fotoaparatom Voightlander Vito 2, ki ga je dobil od tete Agnes iz Amerike, je naredil prve barvne diapozitive (npr. Vodnikova koča, 1955, Kodachrome1, film razvit v ZDA).

Konec leta 1955 se je s čezoceansko ladjo Queen Elizabeth odpravil na obisk k sorodnikom v Ameriko, kjer je ostal devet

mesecev in tam naredil zanimivo serijo fotografij. Na poti domov si je kupil fotoaparata Leica, pozneje še Rolleiflex 6 × 6 cm. Vsaj eden od teh fotoaparata je bil vedno v torbi ali nahrbtniku na vseh njegovih in naših poteh. V drugi polovici 20. stoletja je prekriziral Slovenijo, Evropo in Sredozemlje. Večinoma je fotografiral na barvne dia-filme, na začetku jih je razvijal kar v krožnikih v domači kuhinji.

Fotografija zanj ni bila poklic, bila je način življenja. Z zgodbami, ki jih je ujel v svoj objektiv, je sestavil približno petindvajset tematskih diaprojekcij in z njimi pripravil okoli dva tisoč predavanj. Številne njegove fotografije so objavljene v knjigah, revijah, na koledarjih, v učbenikih in na razglednicah.

Suhor pri Vinici, 1974

Občasno je fotografije poslal na fotografske razstave in zanje dobil kar nekaj priznanj in nagrad. Najljubša mu je bila zlata nagrada, ki jo je za fotografijo zime v Bohinju prejel v Comu. Nikoli pa ni samostojno razstavljal.

Mirko Kambič (1919–2017) je bil pionir in utemeljitelj zgodovine fotografije na Slovenskem. Rodil se je v Kloštru pri Metliki, v Ljubljani je končal študij teologije. Zaradi načetega zdravja kot posledice političnega zapora je izstopil iz duhovniške službe. Kljub dvakrat opravljenima sprejemnima izpitoma na likovni akademiji ga tja iz političnih razlogov niso sprejeli, zato se je preusmeril v študij umetnostne zgodovine. Za diplomsko delo pri prof. Francetu Steletu, v kateri je obdelal razvoj pejzaža v italijanskem slikarstvu od Giotta

do Giorgiona, je dobil študentsko Prešernovo nagrado. Leta 1974 je magistriral na temo Zgodovina slovenske fotografije. Na to temo je napisal in objavil približno sto znanstvenih, strokovnih in poljudnoznanstvenih člankov. Za svoje delo je tako doma kot v tujini prejel številne nagrade in priznanja, med drugimi Župančičevo nagrado za prispevek k razstavi 150 let fotografije na Slovenskem in nagrado Izidorja Cankarja za življenjsko delo. Kot edini Slovenec je nosilec častnega naslova ESFIAP (Excellence FIAP pour services rendus), ki mu ga je leta 2013 podelila Mednarodna federacija za fotografsko umetnost (Fédération Internationale de l'Art Photographique - FIAP).

Miran Kambič

Razstavo fotografij belokranjskega rojaka mag. Mirka Kambiča je ob stoletnici njegovega rojstva v letu 2019 pripravil Muzej novejšje zgodovine Slovenije. Za predstavitev v Metliki je avtor razstave Miran Kambič dodal še serijo črno-belih fotografij iz Bele krajine.

Iskrena hvala Kambičevima sinovoma, ki sta prisluhnila našim željam, ter kolegicam in kolegom v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, posebej direktorici dr. Kaji Širok in kustosinji Andreji Zupanec Bajželj, za razumevanje in pomoč.

V zadovoljstvo nam je, da nekaj fotografij Mirka Kambiča, dolgoletnega člana Belokranjskega muzejskega društva, hranimo tudi v Belokranjskem muzeju. Predvsem pa ima častno mesto na naših knjižnih policah monografija Bela krajina, ki sta jo daljnega leta 1986 ustvarila Mirko Kambič in Jože Dular. V promocijsko-turističnem pogledu knjiga vse do danes še ni dobila enakovredne zamenjave.

Letos, v tem posebnem času, ko življenje teče drugače, lahko pričujočo razstavo razumemo tudi kot odslikavo verza Otona Župančiča: »Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti ...«

Naj vam bo občudovanje fotografij v užitek in veselje!

Andreja Brancelj Bednaršek

2020
KAMBIČEVO
LETO
V OBČINI
METLIKA

Pogled proti Vinici, 1974

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

OBČINA
METLIKA

AS INVEST
infrastruktura in investicije

GVS
giziško varnostni servis

kolpa
giziško varnostni servis

MPOV

studio 300

Sturm